

Fabók Dávid

A letelepedés napja

Mi, magyarörmények az 1672-es esztendőt határozzuk meg erdélyi letelepedésünk éveként, bár nyilvánvalóan egy több éves, évtizedes folyamat volt az, ahogyan őseink sok vándorlás és üldöztetés után hazára leltek a Kárpát-Medencében és itt aztán asszimilálódva a magyar nemzetbe, hasznos, békés és építő polgárai lettek az országnak.

Minden folyamatnak, melyre emlékezni érdemes, van egy határozott dátuma, év-száma, amely a történeket felmutatja számunkra. Fontos emlékeznünk, mert erre támaszkodva, onnan elrugaszkodva indulhatunk a jövőbe, hogy továbbra is megmutassuk értékeinket, és melyekhez magunk is hozzátegyünk, a számunkra szabott idő alatt. Az ilyen, nagyívű elhatározásokhoz, feladatokhoz jelentenek támaszt azok az ünnepek, események, melyek jelként állnak és erőt adnak az elrugaszkodáshoz, a jövőhöz.

350 – ha 1672-t tekintjük számunkra kiemelkedően fontos évnek, akkor jövőre, éppen 350 esztendeje lesz annak, hogy őseink zaklatott vándorlások, üldözések után bátran, határozottan, de alázattal és komoly munkakedvvel csatlakoztak a magyar nemzethez. 350 éve kezdtek mindent megtenni azért, hogy felismerjék, elismerjék őket, munkájukat, haza- és család-szeretetüket, önfeláldozásukat, kreativitásukat. És tették mindezt nemcsak saját és családjuk életének jobbítása érdekében, hanem a számukra hazát és otthon adó országot, nemzet javára is. Örizzék a hagyományokat és a szokásokat, a gasztronómiát és a barátságokat. Így élték az életüket, nevelték gyermekeiket, hitték és szerették az Istent és tették le végül életüket az Ő kezébe. Ez a 350 év, melyet a következő

esztendőben kiemelten is megünnepelhetünk, erőt adhat nekünk folyamatos és komoly önfeláldozásokhoz, hogy az oly régen itt a Kárpát-medencében, Erdélyben letelepedett örmény őseink méltó magyarörmény utódai lehessünk.

Népszámlálás, a feladat – Ha van honnan elrugaszkodnunk, akkor a másik esemény kapcsán a feladatainkat is tisztán látva kell részt vennünk a jövő formálásában. Ehhez kapóra jön a világiárvány miatt a következő esztendőre tolódtól népszámlálás. Nemcsak a családjunkban, de a szűkebb-tágabb környezetünkben is el kell hitelnünk, meg kell értetnünk, hogy miért fontos az, hogy majd a számlálásakor, egy nem kötelező, szöveges mezőt kitöltsünk arról, hogy magyarörmények vagyunk, hogy egy maroknyi, de sziklaszilárd néphez, ráadásul az első keresztény néphez tartozunk. És amit ebből a szilárdságból hozunk, azt bele is adjuk a jövőbe. Mert 350 évig elődeink is így tették, hogy komolyan vegyék őket. Vegyük először is magunkat komolyan és legyen fontos elmondanunk, hogy kik is vagyunk.

Emlékhely – Van 350 éves múltunk itt Magyarországon, magyarörményként, örmény gyökerű magyarként és van egy feladatunk is jövőre, mindezt meg is vállalni. Ehhez kapunk egy felemelő, a 350

évet szép keretbe foglaló, erőt adó eseményt, mégpedig azt, hogy a következő esztendőben nyílik meg a Szentendrei Szabadtéri Múzeumban, ismertebb nevén a Skanzenben, a két ütemben megépülő Erdély Tájegység projekt első része, a városi épületegyüttes. Erdély különböző részei mind megjelennek majd végül, az első ütem megnyitása azonban különösen is fontos számunkra. Ebben a kiállítási egységben ügyvédi iroda, posta, gyógyszerár, divatárú-kereskedés, nyomda, kávéház, templom, iskola és kultúrház jeleníti meg a városi miliót. Az elkészülő épületegyüttes nemcsak az építészetbe, lakás- és tárgykultúrába ad betekintést, hanem bemutatja Erdély szellemi örökségét, nemzetiségi és vallási sokszínűségét is, bepillantást nyerhetünk a székelyföldi városok lakóinak életébe. A kiállítás a megújuló muzeológia módszertanát alkalmazva, látványelemekkel, digitális eszközökkel a történetmesélésre is vállalkozik. Különleges látványosság lesz az ÉLŐ TÖRTÉNELEM interpretáció, amelynek során a lakóházakba betérve az „itt élőkkel” találkozhatnak a látogatók. Ebben a városi milióban az örménység is külön bemutatásra kerül. A kutatók és muzeológusok Kézdivásárhelyt választották, hogy egy ottani örmény család kereskedésén, életén keresztül mutassák be ennek a nemzetiségnek az értékeit. Idézet a Skanzen projekt hivatalos anyagából:

„A századfordulón a párizsi divat Bécsen, majd Budapesten keresztül viharos gyorsasággal jutott el a Székelyföldre is. A divatárú-kereskedések Kézdivásárhely társadalmi életének meghatározó helyszínei lettek. A Dávid család tagjai a századfordulón a város társadalmának kiemelkedő alakjaivá váltak, és hozzájárultak Kézdivásárhely és vidékének polgárosodásához. A bemutatás szerint a kétszintes ház föld-

szintjén az örmény származású Dávid család kereskedésébe léphetnek be a látogatók. A megjelenített textilkereskedés a boldog békeidők Osztrák–Magyar Monarchiájába invitálja a látogatókat. A boltban sorakoznak a szövetek, férfigallérok, mandzsetták, nyakkendők és kalapok. A ház emeletén az örmény kereskedőcsalád lakását és életmódját bemutató enteriört láthatunk, mely egy módos középosztálybeli család életébe enged bepillantást. A telken álló második épület felső szintjén az erdélyi örménység kultúráját, életmódját és asszimilációját bemutató kiállítást láthatnak majd az érdeklődők.”

Ezzel a kiállítással, az erdélybe történt betelepülés után 350 évvel bátran elmondhatjuk, hogy az erdélyi örménységet immár komolyan veszik. Komolyan megemlékeznek róla, megőrzendőnek és bemutatandónak ítélik életét, értékeit.

Izgalmas év áll előttünk. Visszanézve láthatjuk 350 évünket és egy komoly feladattal tekinthetünk a jövőbe úgy, hogy komolyan vesznek minket!

Vegyük mi is komolyan magunkat, ezzel búcsúzunk a szerkesztő.

Az Isten áldjon mindnyájunkat, kegyelemmel teljes, Boldog Karácsonyt, és bátor, békés Új Esztendőt!

